

استوماتیت چیست؟

عبارت است از التهاب فراگیر دهان (شامل مخاطدهان، لب‌ها، زبان و کام) که دارای ۲ نوع اصلی است: استوماتیت هرپسی حاد و استوماتیت آفتی که شایع‌تر است. استوماتیت ممکن است نشانه‌ای از یک اختلال زمینه‌ای جدی‌تر باشد.

علائم بیماری استوماتیت

استوماتیت علائمی نظیر التهاب دهان، قرمزی و خونریزی، درد خفیف، شدید، زخم‌های دهان، تنفس بدبو، بی‌اشتهایی، خستگی، تب و تحریک‌پذیری را به همراه دارد.

علل بیماری استوماتیت

عفونت

تروما

خشکی

تحریک‌کننده‌ها

عوامل سمی

بیش حساسیتی

بیماری‌های خودایمنی

کمبود ویتامین

کم‌خونی

گاهی ناشناخته

عوارض جانبی داروها بخصوص شیمی‌درمانی

مواجهه شغلی با رنگ‌ها، فلزات سنگین، بخار اسید، غبار صنعتی

عوامل افزایش دهنده خطر

آلرژی به غذا یا داروها

سیگار کشیدن

دندان مصنوعی

استرس روحی، اضطراب

دندان‌های ناهموار

پرتودرمانی

شیمی‌درمانی

سوء مصرف الکل، غذاهای داغ یا چاشنی‌ها

حساسیت به دهان‌شوها، رنگ شکلات‌ها، رژ لب

عوارض جانبی داروها

مواجهه شغلی با رنگ‌ها، فلزات سنگین، بخار اسید، غبار صنعتی

چگونه می‌توان استوماتیت را درمان کرد؟

درمان استوماتیت با توجه به نوع آن متفاوت است. نوع ویروسی آن هیچ درمانی نمی‌خواهد.

درمان بسته به علت فرق می‌کند. گاهی تعیین آن مشکل است. معاینه فیزیکی لازم است و گاهی تهیه گستره یا کشت ضایعات عامل مسبب را مشخص می‌کند.

بهداشت کامل دهان مهم است.

ترک سیگار

دندان‌های مصنوعی را از لحاظ تناسب با لثه‌ها خوب کنترل

کنید.

داروها

- در صورتی که بتوان علت زمینه‌ای را کشف کرده داروها به طور خاص متوجه آن خواهند بود.
- ممکن است شست‌وشو دهنده‌های بینی یا قرص‌های خوراکی تجویز شوند.
- داروهای بی‌حس‌کننده موضعی ممکن است مفید باشند.
- در صورت مشخص شدن عامل مسبب، داروهای ضد قارچ، ضد باکتری یا استروئیدی موضعی
- مکمل‌های ویتامینی در صورت نیاز

در مورد نوعی که ناشی از رادیوتراپی است بهتر است دهانشویه استفاده شود. دهانشویه‌های زیادی امروزه در بازار موجود است که بدون نسخه هم قابل خریداری است.

انواعی که دارای ماده‌ای به نام بنزین آمید است این علائم را کمتر می‌کند.

رژیم غذایی در بیماری استوماتیت

محدودیت فعالیت لازم نیست، اما ممکن است لازم باشد از غذاهای چاشنی‌دار یا خشک یا غذاهایی که سفت هستند اجتناب شود.

از هر غذایی که یک واکنش آلرژیک برانگیزد، خودداری کند.

پیشگیری از استوماتیت

در صورت امکان از عوارض خطرناک اجتناب کنید.

رعایت کامل بهداشت دهان و دندان و انجام مرتب دهانشویه ضروری است.

عواقب مورد انتظار

در اکثر موارد در عرض ۱-۲ هفته و در سایر موارد ۲-۳ هفته بهبود می‌یابد. برخی نیازمند درمان هستند و سایرین خود به خود بهبود می‌یابند.

پیامدهای دیگر به اختلال زمینه‌ای بستگی دارد.

عوارض احتمالی

ممکن است پس از درمان عود کند.

اختلال زمینه‌ای ممکن است عوارض خطرناکی دربر داشته باشد

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

محدودیت لازم نیست.

استئوماتیت (التهاب دهان)

گروه هدف: بیماران پیوند مغز استخوان
تهیه و تنظیم: مژگان سرمد (سرپرستار)
زیر نظر: دکتر بابک نجاتی (رئیس بخش)
تاریخ تهیه: بهار ۱۳۹۹
تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۱

منابع:
برونر و سودارث. پرستاری داخلی - جراحی " سرطان و مراقبت های خاص مراحل پایان زندگی".
استانداردهای شیمی درمانی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

سایت مرکز: www.imamreza.tbzmed.ac.ir

شماره تماس بخش:

۳۳۳۶۵۰۱۳